

САҢА ОЛОХ

Чурапчы үчүгү күн тахса

2013 сый
Тохсуньу
24
КҮНЭ
ЧЭППИЭР
№ 8-9
(10627-10628)

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

«Манчаары ооньууларын» көрсө

12+

ХАС БИИРДИИ КҮНҮ ТУҢАЛААХТЫК

2013 сый-улууслугулар спорт националь көрүнүгүгү 19-с "Манчаары ооньууларын" ыгыгар, Боотурускай улуус төрүтгэмнитэ 375 сыйын бөлүктүр дыйыбыт үүнэ. Ити икки улахан тэрэһини буолуохтаах от ыйын 1-5 күнүгө калаларга 160 хонук хаалла.

Улуустаары тэрийэр хамьыһыа председатели, улуус Муньадын председатели Василий Васильевич Гүллев тэрэһин үлэлэр хаамьыларыгар бу күнүгө ханьык хамсааһынар буолбуттары билһиннээр.

Бу сыйга кыраат, тэрэһин үлэлери хонтуруолдуур, тэрийэр штаб тэрийинэ. Салайааччынан мин бигэргэтишим. Штаб, сүннүүнэн, общественной тэрийиллэргэ-түөлбөлөр, ТСЖ-лар, профсоюзтар, партиялар, араас холбохтар, о. д. а. күүстэринэн үлэни былааннан тэрийбээр.

Хамьыһыабыт чилиэттарин абониттарин чуолжайдаатыбыт. Хас бигэрдий хамьыһыа чилиэттэ үлэ ханьык эмэ көрүнүгү тус эппиэттээх буолуора. Холбоур, ыалдыттары көрсөр хамьыһыа тырааныспартан сарьдан, хинна түһэрэр, аһатар, хоннорор, көрсөр, атаарар үлэтин үлүстэн тэрийбээр.

Калык делегацияны, спортсменнары улуустарынан түһэрэр ибиллэктэри, тэрийтэлэри былааннаатыбыт. Ибиллэктэргэ кийи улуустары, тэрийтэлэргэ хоту улуустары сыһаргыбыт. Барылааһыан оҕоһулдан, салайааччылардыкыт сөбүлөһүлүн бигэргэтигэ кийрде.

Тэрэһин үлэни ыгыгарыт, бэлэмнээр кэммит күнүгө көрүрүн иһэр. Олти хас бигэрдий күн быһаарар оруоллаах буолуора. Хаалык ыйлары хас бигэрдий күнүнэн былааннаан, былаанграфик оҕордубут. Тэрийэччилэр өрөбүдү вахсыбакка, хас бигэрдий күнү көдүүстээхтик, туһалаахтык таба аттаран үлэлиэхтиги наада. Маньаха улуустут олохтоохторо утары баран үлэлэһиллэригэр эрэнэбит.

Боотурускай улуус төрүтгэмнитэ 375 сыйа туолуута - Чурапчы, Таатта, Амма улуустарын холбохунтаах бырааһыһытара. Бу үбүлүөй үөрүүтүгэр-көгүүтүгэр бары кыттабыт. От ыйын 1 күнүгэр бырааһыһыты уопсай аһыы стадионга, от ыйын 2 күнүгэр Боотурускай улуунун үбүлүөйүн аһыы, от ыйын 3 күнүгэр Амма улуунун күнүгэр, от ыйын 4 күнүгэр Таатта улуунун күнүгэр П. Е. Барахсанов аатынан паркка буолаллара былаанналар. Бырааһыһыттары аһыы, сабыы сценарийын бигэр дойдулаахтык Амгалина Нотаровна Барашкова салайааччылаах бөлөк оҕорор.

Бу улахан түмсүүлэр тэрэһиннэригэр атын улуустарга олорор бигэр дойдулаахтарбыт түмсүүлэрэ, Дьоксуускайга баар "Чурапчы" түмсүү көмөлөһүөхтөрө, Дьоксуускайдары маньа тэрэһиннэри ыгытыла уолуттаах Михаил Дмитриевич Гүллев сүрүннүүрүгэр көрдөстүлүт.

Сыйлаагы бюджет бигэргэтигүгэр "Манчаары ооньууларын" ыгытыга 8 мал солк көрүлүнэ. Бу уруксу сыйларга көрүлүбүтүк элбэх суумма. Улу-

уска 2013 сый "Чөл олох-тыа сирин сыйдыла" сыйлан биллэрилинэ.

Чурапчы спордун историятын көрдөрөр 2 томнаах кинигэ бэлэмнэнигэ түмүктэнэн эрэр. Боотурускай улуус 375 сыйыгар, "Манчаары ооньууларыгар" аналлаах эмблемэлэригэр бигэргэтигүгэр, үбүлүөйдээх бөлөктөр оҕоһулдуохтара. Аналлаах халандар бөчөттөннэ "Саҥа олох" хаһыакка аналлаах балаһалар, рубрикалар, "Маарьычаан" телестудия анал таһаарьылары былааннаахтык үлэлиэхтөрө. Спортсменнар, делегация көтөр формаларын эскиһэ бигэргэниэ, тэстэригэ сакаас бигэриэхтиг.

"Манчаары ооньууларын" тэрийигэ республикатаары хамьыһыа (предс вице-президент Д. Е. Глушко) тутуулар хаамьылары, тэрэһин тургутун хонтуруола тутар, хас да төсүл мөхүбэтиригүгүлөр, тустаах салаалар салайааччылары илдээ кэлэ сырытта. Биһиги этилэригүгүн, туруорсуулар бытын болломтор ылааллар, көмөлөһүлөр.

Күрэхтэһигэ биһиги улуус икки хамаанданы туруорабыт. Бу күнүгэ састаан, сүннүүнэн, бигэргэниэ, сүүмэрдир дьарыктар ыгытыла сыйдаллар.

Тохсуньу 16 күнүгэр "Манчаары ооньууларын" тэрийигэ штаб начальнига В. В. Гүллев тэрийигүгүнэн муньах ыгытыһына Дьаһалта муньахтыгы саалатыгар ыгытыллыгыт түмсүүгэ улуус баһылыгы социальнай боптуруостарга солбууааччы И. П.

Уаров, күрэхтэһини тэрийэр хамьыһыа чилиэттэра, улуус спорка федерацияларын салайааччылары, спорка салалтатын үлэһиттэра, тренердэр, спорт бөтэрэһинээрэ кыгытыһы ыгытылар.

Көрүлэр боптуруос бигэр-"Спортивнай федерациялар" Манчаары ооньууларыгар" хамаанданы бэлэмнэһиннэрин туруга (састаан, кинектигэр, контраст ыгытыһынан кыгытыһараллара, сүүмэрдир дьарыктар, тирэч турар кыһаллалар). Ити боптуруоска күрэхтэһигэ кыгытыахтаах федерациялар салайааччылары, тренердэр иһитиннэригэр оҕордулар. Иһитиннэригэр түмүктэригэр күрэхтэһигэ кыгытылаахтара санааларын эһитилэр.

Штаб федерация салайааччылары, кэпсэтигэ кыгытыгыт тренердэр этилэригэр, туруорсууларын болломтор ылан үлэлэһэргэ быһаарыы ыгытына.

Алексей СЛЕПЦОВ.

Болбойун!!!

ЧУРАПЧЫГА – СУРУНАЛЫЫСТАР ДЕСАННАРА

Тохсуньу 27-29 күнүгэр Боотурускай улуус 375 сыйлаах үрдүк үбүлүөйүн уонна XIX - с "Манчаары ооньууларын" көрсө Саха Республикатын кийи хаһыаттары, сурунааллары, "Саха" НКЖК телевиденигэр уонна радионан бигэриг суруналыыстарын кийи ыгытырылаах күһүлүгэ, манна биһигэ, Чурапчыга ыгытылаага.

Бу тэрэһингэ араас улуустартан хаһыат редактордара уонна суруналыыстарэ эмээ кыгытылаара күүтүлэр. Десант кыгытылаахтара бизс бөлөһүнэн арааһан, маньык нэһиликтэргэ сыйдыахтара:

1-кы бөлөх: Хатылы (27.01-28.01) - Болтоно (28.01)- Мырыла (28.01-29.01);

2-с бөлөх: Одьулуун (27.01-28.01) - Диринг (28.01) - Хадаар (28.01) - Хайахсыт (29.01);

3-с бөлөх: Төлөй (27.01-28.01) - Мугудай (28.01) - Чыаттара (28.01) - Бахсы (29.01);

4-с бөлөх: Сыйаг (27.01-28.01) - Кылаанах (28.01) - Арылаах (28.01-29.01);

5-с бөлөх: Чурапчы

нэһилигэ (27.01-29.01).

Бу тэрэһин бигэр үтүө түгэһинэн республика биллэтигэр фотосуруналыыта В.Коротов хаартыскаларын быһастапката буолуп. Манна сүрүннээн араас сыйларга буолбут "Манчаары ооньууларын" көрсө-бөлүө кэмнээрэ, чарьыкый түгэһинээр сырдыктылаага. Бу быһастапката тохсуньу 28 күнүгэр "Айылы" култуура кийигэр сарсыарда 10 чаастан үлэлиэр. Чурапчы олохтоохторун, үөрэнэччилэри бу интэригэһинэй быһастапката ыгытырабыт.

Бигэр, дойдулаахтык С.А.Новгородов аатынан "Бичик" кийигэ кыһатын боролдууксуйатын атыгыта ити күн тэрийлиэ. Атын эргинэн өнгүө күнүгэр эмээ салтанара былаанналар. Ыгытыгы сана кийигэлэр ураты оҕоһуулаахтар, үтүө ис хоһоонноохтор, иһтэр - таһайар суолталаахтар, онон бар дойдомут бу түгэни мүчү тутуман.

Бу күн кийи туттар үрдүк үөрэхтиг кыһатын уорайыгыгар суруналыыстар уонна улуус дьаһалтатын хамаандалара доһордуу көрсүһүүгү тэрийин, дуобакка, тенниска, салгы

саатынан ыгытыга күрэхтэһиэхтэра Саха Республикатын Бөчөккэ уонна телевиденигэр, радионан бигэриг департаментын салайааччыга Ф.П.Нестряков бэйэтинэн суруналыыстар хамаандаларыгар кийириг кыгытыра сабараланар. Салгыы Филипп Петрович уонна сүрүн хаһыаттар суруналыыстара "Маарьычаан" телестудия өнгүө быһа эфиргэ тахсаллара былаанналар.

Сахабыт сирин кийи хаһыаттары уонна телевиденигэр, радиотын суруналыыстара Чурапчы улуунун туһунан элбегэ сырдатары калаллар. Буолаары турар сайынны улахан тэрэһинэй ыгытыга хайдах бэлэмнэһитин көрөр - бигэр сүрүн соруктаахтар. Онон өрөйөн - чөрөйөн, улуустут туһунан үтүө өйдөбүлү бигэрэн, республикага "чурапчылар" дийэн өссө бигэр доһордоохтук ааттатылаары. Улахан суолталаах тэрэһингэ бэлэмнэнигэр, Чурапчы дьон-сэргэтигэ тиритэ-хорута, кыһа - хоҕо хамсанан эрэрин биллэригэр.

АЗАХАРОВ

СР. Тохсуньу 19 күнүгэр СР Ил Дархана салайааччылаах делегация Амма улуунугар сырытта. Егор Борисов Өһнүөс нэһилигэр тутуллубут 90 миэстэлээх, 2 этээстээх, таас оскуола үөрүүлээх аһылыгытыгар ыалдыгытаата. Бу үөрэх кыһата үүмүтү сана сыйла үлэригэр бастакы орто оскуола буолар. Ыгытыг сана, сырдык оскуолага 109 өрү үөрөнөр уонна 29 учуутал үлэлиэр.

РФ. Саха норуотун героическай эпоһа - Олонхо, оскуола орлоһо үөрэхтэриг таһынан аарыахтаах 100 кинигэ иһигэр кийрде. Кылаас ыйытык көмөгүнэн талылыгыт кийигэлэртэн knig100.srbu.dion сайтка 100 бастыгы талылар. Уус-уран, публицистика, аныгы уонна быһыгы айымьылар кийрдиэр.

СР. Тохсуньу 25 күнүгэр ХИ-ФУ ректора Евгения Михайлова ыгытыһынан, публицист-суруйааччы Александр Архангельский уонна профессор, элд, экономика үрдүк оскуолатын тэрийсигит Лев Любитов калаллар күүтүлэр. Кийилэр лекциялары, научнай конференциялары ыгытыахтар уонна устудьуоннары, преподавателлэри кыгыта көрсүөхтэра.

СР. Ыгыты сайын Өймөкөөн улуунугар республикатаары ыгытыгыта буолар. Онон сибөөстөниг ыгытык эмблемэтин оҕорууга куонкурус биллэрилинбитэ. Бу күнүгэ сүүмэрдир хамьыһыа куонкурус түмүгүн таһаарда, ыгытыгыта эмблемэтиг бигэргэтилинэ. Бу куонкуруска Өймөкөөн улуунун нэһиликтэригитэн 20 кийи кыгытыһы ыла. Сүүмэрдир хамьыһыа улуустаары култуура салалтатын үлэһигэ Юлия

СИА ИҢИТИННЭРЭР

Попова оҕорбут эмблемэтин сыйналаата. Юлия Попова эмблемэ дизайнын оҕороругар бары критерийдэри тутуспут.

РФ. Тохсуньу 18-25 күнүгэр диири Санкт-Петербург куоракка ХИФУ туйгунук үөрэнэр, ситиһилээх 77 устудьуон кыһыгыгы сыйнааланарын атаара сыйдаллар. Устудьуоннар куорат көрөхөбиллээх сирдэрин уонна Б.Н.Ельцин аатынан Президент библиотекатын көрдүлэр. "Россия - Якутия: от века к веку" дийэн быһастапката Саха сирин күннэригэр аһылыгыта. Икки анар ый устата тыһыһыччанын кийи сыйдыгыт. Быһастапката дийгэ көстөр докумуоннар, экспонаттар уонна республика государственнойн туһунан сэдэх кийигэлэр турбуттара.

СР. Тохсуньу 21 күнүгэр Афанасий Владимиров "Учитель года Россия" куонкурус кыһыһылаахтарын Алексей Овчинников уонна Александр Демахины кыгыта көрүстэ. Алексей Овчинников Липецкой уобаласка орто оскуолага биология учууталынан үлэлиэр. 2011 сыйлаахка "Учитель года Россия" бүтүн Россиятаары куонкуруска кыгытан кыһыһыны ситиһитэ. Кийи Саха сиригэр иһитин калыбит. Онтон Александр Демахин Сергейен-Посадская куоракка Б.Ольбинский аатынан гимназияга Аан дойдутаары художественнай култуура учууталынан үлэлиэр. Куонкурус быһырыһынны кыһыгылаага. Саха сиригэр аан бастакытын ыалдыгытыгар.

Дьяһынан олон үлэһит, толкуйдуур киһи үлэтэ тахсыылаах буолааччы. Дэлэрдэ да этиахтар дуо: "Бухгалтерия үлэтэ-тэрилтэ сизэркэлэтэ"-дизэ. Чурапчы улууһун биэр кырдыаҕас тэрилтэтэ, улуус дьонун-сэргэтин аһынан-таһаһынан хааччылар потребительской общество 95 сыл устата үлэлээн кэлбит кэмгэр 40 сыл устата биэр тэрилтэ суот-учуот үлэтигэр үлэлээн, ол иһигиттэн 30 сыл кылаабынай бухгалтериянан үлэлэбитим.

1980-нүс сылларга тийэ суот-учуот үлэтэ суот туораахтарын тараан үлэһит эһит. РАЙПО хонтуруотунан киирдэххэ 30-ча бухгалтер, ревизордар сүрдэх үчүтэйдик суоту лаһырдатан алыһытчы ханас да, уга да илбэлэринэн тараан ааҕан, суоттаан, чэрэмпиэһин суруйан үлэһиттэрэ. Ол курдук, Гаврил Гаврильевич Карпов, Алексей Васильевич Сидцев, Петр Прокопьевич Саввин, Василий Петрович Колмогоров, Михаил Дмитриевич Ефремов, Василий Егорович Ефремов, Николай Егорович Сидцев, Василий Гаврильевич Оконешников, Дария Афанасьевна Монастырева, Дария Николаевна Григорьева, Ольга Гаврильевна Сидцева. На дежда Максимовна Кардашевская, Светлана Иннокентьевна Аргунова, Валентина Ивановна Гуляева, Елена Яковлевна Филатова 1970-нүс сылларга райпотребсоюзка бухгалтердар үксэ эр дьон этилэр.

Билигин санаатахха "биэр" харчыны көрдөөн, түүн 4-5 чааска дээрн үлэһит кэмнэригэр албахтар да этэ 1970-нүс сыллар ортолоругар "Фелюк" диин суоттуур массыына кэлбитэ, таксировка отторорго үчүтэй сүрдээр. Бу кэмнэргэ үөрэхтээх бухгалтердар кэлэн үлэлээн барбытара. Дария Петровна Местникова, Анна Лаврентьевна Матвеева, Галина Федотовна Пермикова, Зоя Ильинична Адамова, Марфа, Мария Васильевналар, Мария Николаевна Башарина, Семен Николаевич Абрамов, Мария Михайловна Парфенова, Любовь Александровна Антонова.

Киһи наһаа улаханнык үөрбүт кэмнэ умуһуат. 1977 сыллаахха кылаабынай бухгалтербыт Д.Н.Григорьева, кэргэнэ эт комбинатын дириэктэрэ японский "Тошиба" ди-

эн ааҕар-суоттуур массыыны аралдьытын, оччолорго 1000 киһинэхэ Мария Парфеновалыын хамнас ааҕарбыт, ол иһин бу массыыныкаларын биһиэхэ биэрбиттэрин, онно бары сөхпүттэрин, үөрбүттэрин хаһан да умнуһабын.

Саамай таһаарылаах үлэм көрдөһүтэ дойдун үрдүнэн олох укуһата тосту уларыттар кэмгэр республикага, оройуоннарга араас уустук баһаыһынна таһар кэмгэр аастыта. Түүннэри-күнүстэри утуулар уубутун умнан туран үлэһиттэригэр, дьоммутун-сэргэбитин истииһигиттэн аһатарбыт, таһаарынай чепиһэн үлэһиттэригэр, ону барытын суоттуурбут, бытарыйыһа-холбоһуу, балансыны ыт аайы оторуу, туттарыты, бэрэбизэркэлэһити, сводкаларан баран Роспотребсоюзка "Холбоско" туттарыты.

пьютеры атыластыһыт, онно "Холбос" Роспотребсоюз кылаабынай бухгалтер Э.И.Векшина: "Байымыһаан атыластыһыт!" - диин мөхтүгүттэн наһаа хомойбутум. Бу компьютертан биэрин үрдүк үөрэхтээх экономист Аким Дмитриевич Макаров олус үчүтэйдик туттуубута.

1994 сылга Новосибирский кооперативнай институтун бүтүрэн, Алена Николаевна Макарова бухгалтериянан үлэһит кэлбитэ. Эдэр, үөрэхтээх киһи саҕага ылсыһара, түргэнэ, барыта улахан баһыһан, баҕа санаабын олоххо киллэрэргэ көмөлөһөн, Аким Дмитриевичтын куоракка кэлэрин курстамыһара. Чурапчы улуустаагы педназиятын учуутала, оскуолага биэргэ үөрөмүт дьүөгөм М.И.Хокотанова ылгыран, нэ-

өйдөбүллээх, бэйэтэ көрүүллэрлээх, ким билиһинээх, төрөөбүт улууһа сайдарыгар ис сүрүттүнэн кыһаллар салайааччыны А.Г.Григорьеваны кытта үлэлээн аастыт олодум кэриэстэрин саамай күндү, кэрэ кэмнэра. Бу кэмнэргэ аһардас суот-учуот үлэтигэр эра муһурдаммыһа, тэрилтэҕэ бары кыгыһылар дьяһалларга актыыбынайдык кыгытыбытым. Ордук күүскэ коллективни биэр өйгө-санаага түмүү, үлэһиттэр итэҕэллэрин ыһыты, тэрилтэ олоһор ыһытылар политика сыала-сорууга чуолкай, улуус таһымын кытта тэҥнэ хардылаһабын. Бэйэм илбэлээн суот-учуот үлэһитэ, тэрилтэ финансыһа буолан туран үлэбар сүрүн сыалым-соруугум, быллан турар, тэрилтэни билэ финансовой туруктаах

Архипова РФ потребкооперациятын туйгуна, Чурапчы улууһун дьяһалтатын кылаабынай бухгалтер;

-Наталья Ивановна Корякина-СР үөрэтиитин министрствотын Бочуотунай грамотатын хаһаайката, улуустарга үөрэх салалтатын кылаабынай бухгалтер;

-Клара Ивановна Попова-РФ профтехуөрэхтээһинин туйгуна, Чурапчытаагы колледж кылаабынай бухгалтера;

-Дария Николаевна Лыгина-РФ потребкооперациятыгар 20 сыл антыла суох үлэтин иһин" бэлэ хаһаайката, "Сага олох" АУ редакциянай-издательской холбоһук тутуах экономика;

-Тайсия Алексеевна Ануфриева РФ потребкооперациятын туйгуна, Таалта улууһун потребобществотын кылаабынай бухгалтера;

-Сергей Гурьевич Филипов-СР предпринимательство уонна туризм министрствотын Бочуотунай грамотатын хаһаайката, "Макрос" ХЭТ, реабилитационнай кини кылаабынай бухгалтера;

-Аким Дмитриевич Макаров-"Туймаада-Нефть" ААО кылаабынай бухгалтера;

-Алена Николаевна Макарова-"Чурапчы" ХЭТ кылаабынай бухгалтера ода.

Билигин кэмгэ хас биэрдэн суот-учуот үлэһитэ минньах олох баһаыһынак сайдар кэмгэр, бары социальнаяй-экономическай уларыһыларга-тэлэрийиллэргэ олоһу кытта тэҥнэ өйдүүн-санаалыын, көрүүлэрдэн тэҥнэ уларыһан иһэригэр бэйэтин билигин кэһэтэн, сага технологиялары таба туһанан үлэһитэ ирдэнэр.

Билигин, суот-учуот үлэһиттэргэ, биэргэ түмсүүлээх, бэйэ-бэйэбитин бары уларыһыларга үөрэтиһэн, төрөөбүт улуусту экономикаката бигэ туруктаах буолуутугар дьоммутун-сэргэбитин хайа кыалларынан көмүскээн, олох таһыма түспэтин курдук дьяһанан үлэһиттэр.

Барыгытын профессиональнаяй бырааһынныкытынан эррэдэлиһин! Үлэһиттэр ситиһиһин, илбэһини баҕарабын!

Евдокия Даниловна ЛАЗАРЕВА, СР үтүөлөөх экономиста, "Маарыкчаан" ПО кылаабынай бухгалтера.

СУОТ-УЧУОТ ҮЛЭТИГЭР 40-ТАН ТАХСА СЫЛ

Тэрилтэ үбүн-харчытын, бааһын-дуолун аттаран туттуу, үлэ-өҥө төлөбүр, нолуомстар, хонтуруулар бириэмэттэр төлөнүүдэрэ, суот-учуот чуолкай буолуута барыта тэрилтэ кылаабынай бухгалтерия, экономистын, кинилэр солбуйааччыларын үлэлэригиттэн тутулукутаах.

Бу кэмнэргэ үгүс ыччат специалистар үрдүк таһаарылаахтык үлэһиттэргэ. Ол курдук, А.В.Федорова, Л.Д.Местникова, М.М.Парфенова, Н.К.Данилова, В.Н.Архипова, Н.И.Соболева, С.П.Данилова, Д.Н.Лыгина, Т.И.Карпова, З.И.Илларионова, Н.А.Хокотанова, С.Г.Филипов, К.И.Попова, М.М.Павлова, В.А.Степанова, М.В.Седалищева, М.П.Решетникова, Л.Д.Шоисеева, А.Г.Макарова, Т.А.Монастырева, П.Н.Аммосова уода.

Бухгалтерия аппарата сүрдэх айалээх, көхтөөх район, улуус иһинэн бары кыгыһылар дьяһалларга актыыбынайдык кыгытар, тэриһсэр да элибит.

1990 сыллаахха Чурапчы райпотребкоопуугар кылаабынай бухгалтериянан үлэһит кэмгэр бырабыһыһынна бэрэссэдээтэлиһэн Петр Гаврильевич Кириллин сайдылаах өйдөөх-санаалаах, үтүкэннээх киһи биэр компьютеры атылаһан, программист үөрэхтээх Лия Афанасьевна Пермикованы үлэһит ылбыта. Лия Афанасьевна бэйэтэ хамнас аарыһытгар программа оторон үлэлэһитэ. Онтон 1992 сылга икки ком-

пьютер устата бары бухгалтердар, экономисттар компьютерга үлэһиттэргэ үөрэмиллэбит. Онтон "1С Бухгалтерия" 4.0 версияны атылаһан, сэттарны разноскалаан, оборотнай бэлэмнэһин таһааран, үлэбитин чэлчэппиллэбит. 1998 сыллаахха "Гармония" үөрэтэр кини кытта дуоһаардаһан, кимнэ салайааччытын Чурапчыта таһааран, бары үөрэнэн, "1С Бухгалтерия" 6.0 версиятыгар отчуоту толору оторор буолбуһут. Билигин кэмгэ "1С Бухгалтерия" 7.7 версиятыгар, "1С.Клад+торговля", "Кылатчанов", "СБИС++" программалар үлэһит-хамсы олоһобут.

Саха республикатын бастакы Президентэ М.Е.Николаев: "Потребкооперация республика биэрэр биллэркөстөр көмөтүгэр тирэһирэн, тыа сириг өрө көтөбүтэ, онно олоһу-дьяһаҕы улаханнык көннөрүгө эрэллээх тирэх буолуох тустаах"-дизэн олох сага сыалы-соруугу туруорууга таһаарылаах үлэһит көрүлээбитэ, сагалыы өйүһүн-санаанан салайтаран үлэһиттэргэ модьуйбута. Бырабыһыһынна бэрэссэдээтэлиһэн, талан ылбыт идэтин толору баһылаабыт, барыта кимнэ

оторуу. "Маарыкчаан" ПО суотун-учуотун үлэһиттэрин сыраллаах үлэһитин РФ Пенсионнай фондатын "Лучший страхователь 2011 года по обязательному пенсионному страхованию" в категории страхователя с численностью сотрудников от 100 до 500 человек" диин диплому ылбыһыт туһулуур. Төрөөбүт улууһун эриһээр тэрилтэтигэр үлэһит кэмнэригэр албах ыччаты кытта алтыһан үлэһитим Олус таллаһнаах, чакчы да дөгиттэр бухгалтердар, экономисттар үлэлэһитлэр, үлэһит да сылдаллар. Кинилэр ортолоругар:

-Анастасия Васильевна Федорова-СР потребкооперациятын бочуоттаах үлэһитэ, РФ потребкооперациятын туйгуна, 25 сылы быһа солбулубат солбуйааччы;

-Анна Гаврильевна Макарова РФ потребкооперациятын туйгуна, үлэ бэтэрсэнэ, "Сахабулт" ХЭТ-гэр үлэһит;

-Мария Михайловна Парфенова РФ потребкооперациятын туйгуна, Дьокуускай куоракка "Золото Якутии" фирма охраннай агентствотын кылаабынай бухгалтера; -Валентина Николаевна

МАХТАЛЫМ УЛАХАН

Мин экономист быһыытынан үлэбин 1972 с. Чурапчытаагы бытвой комбинатка саҕалаабытым. Оччолорго бытвой комбинат дириэктэригэр Барылай Алексеевич Макаров, кылаабынай бухгалтериянан Петр Тимофеевич Аржанов, кылаабынай инженеринан Иван Семенович Шеломов, партийнай тэрилтэ сөкэрэтээригэр Евдокия Петровна Ноговицына үлэһиттэрэ. Кинилэр көмөлөрүнэн биэргэ бэркэ алтыһан, 1979 сылга дээрн үлэлэһитим. Оччолорго сыллаары былааны, 5 сыллаах былааны бигэрэгиттэригэр экономист сүрүн үлэтэ этэ. Былаантын оройуоннаары былаантга, бэйэҥ менистэриһиттэригэр киирэн көмүскүүрүн, Оччолорго оройуоннаары былаан бэрэссэдээтэлэ Петр Гаврильевич Кириллин этэ. Дьэ, кини албах сүбэтиһэн, таһаыһытыннан экономист уустук идэтин баһылаабытым. Былааннааһыны таһынан бары отчуоту хонтуруулааһыны экономист отороро.

Мин манна үлэһит кэмим устата оройуоннаары былаан (Петр Гаврильевич Кириллин, кэлин 2-3 сыл Иван Константинович Дегтярев), райфин үлэһиттэрин Марфа Семеновна Оконешникованы, Раиса Дмитриевна Шадринаны, госстатистика Варвара Прокопьевна Пермикованы уода кытта ылса сибээстэһэн үлэлэһитим. Эдэр киһинэхэ сыһа-халты ханна барыай, баар бэрэ буоллаҕа. Ону үөһэ ахтыһыларга саастаах дьонум көмөтүнөн көннөрөн бириэмэттэргэр отчуотунан иһэрэ. Ордук статистика отчуота хайаан да хойутааһына суох отчуотлуохтаах. Хайа уонна отчуотан бухгалтер дааннайдарыгар олоһуран отчуотлар. Ирлэһит үрдүк этэ.

1979-1985 сс. Мэнэ-Хангалас оройуонугар көһөн, Ленин аатынан совхозка үлэ-хамнас бопуруостарыгар экономистынан, кэлин 3-с сылбар хаһаайыстыбанай расчёту олоххо киллэрэр ыстаарсай экономистынан үлэлэһитим.

1986-1993 с. Дьэ-уот коммунальнаяй хаһаайыстыбатыгар уонна "Техкоммунаэнерго" начальнигынан үлэлэһитим.

1999 -2001 с. Чурапчытаагы дьэ-уот коммунальнаяй хаһаайыстыбатыгар кылаабынай экономистынан үлэлэһитим.

2001-2007 сс. Чурапчытаагы МТС экономистынан үлэлээн баран доруобуйам турутуунан уурайан үлэлэһитим пенсияга олоһобут.

Улуус дьяһалтатыгар үлэһит сылларым дойдун үрдүнэн экономика сатарыйыт кэмгэр түбэһэн, үгүс күчүмэһиттэригэр көрсөбүт.

Мин дьяһалтага үлэһит кэмгэр мөһүгүн Светлана Романовна Ейрафова, Вячеслав Иннокентьевич Новгородов, Иван Иванович Иванов салайан үлэлэһиттэра. Манн сэргэ бу кэмгэ экономика салалтатыгар Лена Федотовна Каргузова, Лариса Викторовна Грачева, Андрей Васильевич Макаров, Николай Гаврильевич Решетников буолан үлэлэһитим.

Ханнык да үлэ бэйэтэ туста уустуулардаах, албах сыраны, билиһиннэрууну, уопуттаах дьон көмөлөрүн эрэйэр. Мин уопсайа 45 сыл үлэлэһит буоллахтына, онтон 28 сылын экономист быһыытынан сырыттым. Бастаан утаа ыарыһатан быраһаах да курдук туттар этим. Ону аҕа таһаарыстарым Петр Тимофеевич Аржанов, Петр Гаврильевич Кириллин, Иван Константинович Дегтярев, Марфа Семеновна Оконешникова өйөөн, албахтык биэргэ үлэлээн, сүбэлээн-амалаан идэбин уларыһаакка уһуннук биэр эйгэр үлэлэһитим. Онон кинилэргэ үйэм туһары махталым улахан.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Кунду биһэз үөрэммит дүүвэбитим, "Тура баайнай таһаайстыба салайааччытын Варвара Михайловна СИВЦЕВАНЫ Президент Граньин ылыккынан уонна Саха кэлбит сылын эбэрдэлиибит! Базарабыт тус алааскор дьолу - саргыны! Эбэрдэни кытта Муудай орто оскулатын 1975 сылаас ылуустара.

Кунду күтүөспүтүн Юрий Юрьевич ШАМАЕВЫ сыраллаз үлэн сыналанан "Баһаарнай сулууста түбүгүн" билиэнэн наһарадаламтыккынан итииттик - истинник эбэрдэлиибит! Базарабыт өссө үрдүк ситиһиллэри, тус бэйэбэр уонна дьэз кэргэннэр даруобуйаны, дьолу - саргыну базарабыт.

Эбэрдэни кытта Мырылаттан Екатерина, Анатолий Христофоровтар, Чурачылтан Нюргуяна, Александр Оконешиковтар, Татьяна, Николай Христофоровтар, кинилэр аҕалара.

Ытыктыыр быраалтымын, убайбытым, Хатү көтөрүлгүү кыттыылаабын, Чурачыл нэһилиэтин алаастабын. Егор Егорович БЕЛЯЕВЫ 75 саакым туулар арвайдыах үбүлүөйүөнүн нэһилиэтин дьонун-сэргэтин, дьаһалтатын аатыттан итииттик-истинник эбэрдэлиибит.

Эбэрдэни кытта биһэз төрөбүттэриг Карсанаевтар, Оконешиковтар, Монастыревичтар, Федоровтар, Кузьминнар, Пруденичидар.

Сылан нэһилиэтин, Чурачыл илүүтүн Бочуоттаах алаастабын, үлэ, тыыл бэтэрээнин, ытык-мааны килибитин Борис Павлович БАЙШЕВЫ 80 саакым туулар арвайдыах үбүлүөйүөнүн нэһилиэтин дьонун-сэргэтин, дьаһалтатын аатыттан итииттик-истинник эбэрдэлиибит.

Эн олоҕубт олоҕун, үлэлээбит үлэн, кыһамнын барыта төрөбүт нэһилиэтин түһүгэр аһаммытын айдуубут, ылынабыт.

Ытык-мааны кунду килибитигэр кырдьары билим-мээкэ, аймак-билэ, чугас дьонун сылаас сыһааннарыннан арыалланан, аламаһай майгыһынан өрүү үөрэз, көмөлөһө, субэли сөлдүбэр, кытаанах даруобуйаны, эһэнэ буолууну базарабыт.

Эбэрдэни кытта Сылан нэһилиэтин дьаһалтата, бэтэрээннэрин Сэбизтэ, нэһилиэк обществонно.

В связи с пожаром административного здания СХПК "Мындагай" призываем глав муниципальных образований, руководителей предприятий и др. юридических, физ. лиц оказать материальную помощь.

СХПК "Мындагай"
ИНН 1430006670
р/сч 40702810660090000006
Якутский РФ ОАО "Россельхозбанк"
БИК 049805771
к/счет 30101810600000000771.

Тапталлаах оҕуоро
ЕФИМОВ Анатолий Петрович
адр свайһыгар хомолтолоохтук олохтон туораабытынан ырааһыгар Петрға, кийиһитигэр Дарияга, эһэлгэр Петр Петровичка, бары тутас дьонугар дьэриг кутурданыстын тиэрдибэт.

Чурачылтан Александр Дьодорон дьэз кэргэнэ

Болугур нэһилиэтин Бочуоттаах олохтоор, үлэ, спорт бэтэрээ
ПАВЛОВ Сергей Егорович
ырааһа: ырааһыттан олохтон туораабытынан кутурданыстын тиэрдибэт.

- Павлов Сергей Егорович олохтон туораабытынан кэргэннэр Мария Михайловнага, орлоругар, сөкөннэригэр, биһэз төрөбүттэригэр, аймак-билэ дьонугар Болугур нэһилиэтин дьаһалтата, бэтэрээннэрин Сэбизтэ
- Тапталлаах кэргэнэ, аҕалара, аҕалары Павлов Сергей Егорович олохтон туораабытынан кэргэннэр Мария Михайловнага, орлоругар, сөкөннэригэр, биһэз төрөбүттэригэр, аймак-билэ дьонугар Болугур нэһилиэтин дьаһалтата, бэтэрээннэрин Сэбизтэ
- Павлов Сергей Егорович олохтон туораабытынан кэргэннэр Мария Михайловнага, орлоругар, сөкөннэригэр Чурачыл улуунун ар саллар бэйэтигэр кэрэктэрин БОИ обществонно чыыстэра

- Павлов Сергей Егорович олохтон туораабытынан кэргэннэр Мария Михайловнага, орлоругар, сөкөннэригэр Марияны кытта Алена орто оскулатыгар биһэз үөрөммит дьэригэр.

БИЛДЭРИИШЭР

Чурачыл улуунун муниципальный тэриилитигэ 2013 сыл тохсуннуу 30 күнүгэр 10 частан предпринимательгэр аналлаах мунунах тэриир.

Кырулдуу боптуруустар:
1. «Манчаары ооньууларын» тэрэһин боптуруустара.
2. Сага оскуоннары, уларыбылылары билдиринириг.

Кыттылаах ылыллар: статистика салаата, ГИБДД, пенсионнай фонд, налоговой инспекция, Роспотребнадзор.

Буолар сирэ: Чурачыл улуунун Ленин аатынан уул, 41, аактабай саалар.

ФОНД поддержки малого предпринимательства Чурачылского улуса сообщает о выдаче микрозаймов на льготных условиях индивидуальным предпринимателям. По всем вопросам обращаться по ул. Карла - Маркса, 19 Б, БЦ "Баарт".

Кийиһэ Константинов аатынан уул, 2 а нүмэригэр 4 квартирала.

"Губернаторская палатами 4 и 51 статьи 27 Федерального закона "Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации", Чурачылский территориальный избирательный комитет объявляет прием предложений по кандидатурам для назначения членов участковых избирательных комиссий с правом решающего голоса (в резерв составов участковых комиссий).

В соответствии с положениями статей 22 и 27 Федерального закона назначение в состав УИК осуществляется на основе предложений:

- а) политических партий,
- б) общественных объединений (ТОС, профорганизации и т.д.),
- в) избирательные объединения, которые не являются политическими партиями,
- г) собрания избирателей по месту жительства, работы, службы, учебы,
- д) представительных органов муниципальных образований.

Прием документов осуществляется с 21 января по 25 февраля с 15:00 по 18:00 часов в рабочие дни (пятница - выходные) по адресу 678670, Республика Саха (Якутия), Чурачылский улус, с.Чурачыл, ул.Ленина, 21, Чурачылский ТИК, каб.9, администратор ГАС "Выбор", каб.10. Контакт: 41-378, 41-533, 42-365.

Перечень соответствующих документов, необходимый при внесении предложения (предложения) по кандидатурам для назначения членов участковых избирательных комиссий с правом решающего голоса (в резерв составов участковых комиссий), опубликован на сайте Центризбиркома РС(Я) в разделе "Формирование новых составов УИК". (<http://www.yakut избирком.ru>)

Также сообщаем, что Центризбирком РС(Я) 18.01.2013г. опубликовал в газете "Якутия", "Саха сирэ", "Эхо столицы", "Ил түмэн" информационное сообщение о формировании УИК.

ах дьэзэр икки квартира атылаһар, бюджет үлэһиттэригэр 35 %, субсидиялаах, ийэ капиталы бөрүллэр, дьаһалар иһэнэрэ 54 кв. м. Билсэр телефон: 8-914-266-29-00.

Дьэз матырыйаалыгар (лафетка) МТЗ -82 трактор аренда-лаһабын. Тел: 8-964-417-60-88.

Аржа эгэр тутууга барыта баар, сага тутулуубут, улахан чааһынай дьэни атылаһыбын. Система олоҕун тэҕэһэ эбэтэр тыһаҕас аһарыгар атастаһабыз 100 -тээх "УАЗ" блогун 25 тыһ.солк, "УАЗ" микроавтобус олохторун атылаһыбыз. Тел: 8-914-270-56-70.

Продаю Тойоту -Платц 2000 кв, б/п в ОТС, автозапуск, литые, объем 1 литр. Недорого. Тел: 8-914-288-43-75.

Продаю Сузуки Эскудо 98 га за 420 тыс.руб. Тел: 8-914-272-36-11.

Чурачылга Красильников аатынан уул, 17 -гэр "РИТУАЛЬНЫЕ

УСЛУГИ" өрөбүлэ суох, тигүрүк суукка үлэһиттэригэр билдэрбит. Атылаһа куораттан кэлэр веностар, хоруктар, эриирдэр, таһаһа - саба, чүмөччүлэр, гранит, мрамор панаматыйнаһыктар бааллар. Тел: 8-984-112-12-45.

В связи с утерей паспорта на имя Константин Владимирович Михайлова считать недействительным.

ИП Катакинов К.М. оказывает следующие услуги:

- Составление и сдача налоговых деклараций, бухгалтерских отчетов по 300 руб;
 - Составление и сдача отчетов пенсионного фонда;
 - Составление бизнес - плана;
 - Составление договоров (всех видов).
- Адрес: с. Чурачыл, ул. Ленина, 32 (здание Росгосстраха). Контактный тел: 8-914-223-42-37, 41-622.

Девыги легко и быстро, стаки снижены!!! Скидки постоянным клиентам ТЦ "BOOTUP". Тел: 713-461.

Дьэкуустай куорат олохтоор, Уус- Алдан Дүкүсүтүн төрүтүгэр

ВОСИКОВ Николай Петрович
өлбүтүнэн кутурданыстын тиэрдибэт:
- Тапталлаах бырааты, СО РНА мерзлотоведение институтун старший научный сотрудник, географической науки кандидата, СССР спордун маастары Восток Николай Петрович өлбүтүнэн коллегаларыгар, РФ үтүөлүк учууталыгар Акулина Петровна Федоровна Чурачылтан тивилиэти коллектива
- Восток Николай Петрович олохтон туораабытынан балыгар Акулина Петровна Федорова М.И. Спиридонова, М.Н. Христофорова, Романовтар, Борисовтар

Кунду ийэга, Чурачыл нэһилиэтин олохтоор, Герой-ийэ, үлэ, тыыл бэтэрээни
МАКАРОВА Федосия Петровна
олохтон туораабытынан кутуөспүтүгэр, уолугар Петр Ильич Пестриковка, кийиһитигэр, кыһыһытыгар Дария Петровичка, орлоругар, аймактарыгар дьэриг кутурданыстын тиэрдибэт.
Хайдартан Е.В. Лукина, кини оҕуоро, ийэмаастара.

Выражаем глубокое соболезнование в связи с кончиной любимой дочери
ГУЛЬКА Ольга Ивановна
отцу, финансиру Чурачылского ПТД Ивану Ивановичу Гулька, его семье, родственникам.
Коллектив ГБУ Управление ветеринарии с ветеринарно-испытательной лабораторией Чурачылского улуса (района).

Болтоно нэһилиэтин олохтоор
ЛИТВИНЦЕВ Айаал Прокопьевич
адр свайһыгар хомолтолоохтук олохтон туораабытынан кутурданыстын тиэрдибэт:
- Тапталлаах уоллара, кэргэнэ, аҕалара Литвинцев Айаал Прокопьевич олохтон туораабытынан кэргэннэр Анна Романовнага, орлоругар, төрөспүттэригэр Ирина Гаврильевнага, Прокопий Романовичка, балыгар Айта Прокопьевичка, чугас дьонугар "Болтоно нэһилиэти" МТ дьаһалтата, бэтэрээннэрин Сэбизтэ.

- Литвинцев Айаал Прокопьевич олохтон туораабытынан ийэтигэр Ирина Гаврильевнага, аҕыгар Прокопий Романовичка, кэргэннэр, орлоругар, биһэз төрөбүттэригэр, аҕаларыгар, коллегаларыгар Ирина Романовна Постыковага, Мария Романовна Лебедевага, кинилэр дьэз кэргэннэригэр үөрэх салаатын коллектива, үөрэх үлэһиттэрин профсоюзун комитетта.

- Тапталлаах уоллара, кэргэнэ, аҕалара Литвинцев Айаал Прокопьевич олохтон туораабытынан уһууһаан бэтэрээн үлэһитигэр Ирина Гаврильевна Литвинцевага, аҕыгар, кэргэннэр, орлоругар Болтоно нэһилиэтин "Кэчээри" уһууһаан коллектива, бэтэрээннэра.

- Тапталлаах кэргэнэ, аҕалара, уоллара Литвинцев Айаал Прокопьевич олохтон туораабытынан кэргэннэр Аннага, орлоругар, төрөспүттэригэр Ирина Гаврильевнага, Прокопий Романовичка, балыгар Айтага, аймактарыгар "Харбала" тувэлэ олохтоостора.

- Тапталлаах уоллара Айаал олохтон туораабытынан Хатыла оскулатыгар биһэз үөрөммит дьэригэр, аҕыгар Проклаий Романович Литвинцевка, ийэтигэр Ирина Гаврильевнага Хатыла оскулатын 1978 сылаахха биһэз бүтүрбүттэра.

Постановление Государственного комитета по ценовой политике - Региональная энергетическая комиссия РС (Я) № 185 от 11 декабря 2012г.
"Об установлении тарифов на тепловую энергию, поставляемую теплоснабжающими организациями потребителям Чурачылского улуса (района) РС (Я) на 2013 год"

Тарифы на тепловую энергию для потребителей индивидуального предпринимателя Барашков И.В. с Талон Бахытского наслега Чурачылского улуса (района)

1	В период с 01.01.2013 по 30.06.2013 г.(включительно)	Население (одноместный руб/Гкал)	4329,7
2	В период с 01.01.2013 по 30.06.2013 г.(включительно)	Население (одноместный руб/Гкал)	4501,3

Приказ № 105 от 12.11.2012г.
Продление Приказа № 58 от 05.04.2012г.
"Уровень платы граждан за услуги отопления на территории Чурачылского улуса (района) РС (Я)" с 01 января 2013г.

1-этажный дом	11,31
---------------	-------

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Экспертный секретарь, сурук отдела - Е.Г. МАКАРИНСКАЯ.
Выраал отдела - О.В. ТРОФИМОВА.
Доруобуйа харыстабыла, культура отдела, литературной сотрудник - Н.Н. ПУХОВА.
Экономика, спорт, тыа таһаайстыбатын отдела - А.М. СЛЕПЦОВ.
Ычат, үөрөһүрүнн отдел - Н.Д. БУРЦЕВА.
Корректор - В.Н. ПЕТРОВА.
Версальщик - Л.К. ПОПОВА.
Бэчээттээччилэр - Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ, С.А. ПАВЛОВ.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Чурачыл улуунун "Сага олох" редакционнай-издательской холбоһук автономной учреждение, Росийской Федерация Роскомнадзор СР управлениытар 2012 с. кулун тутар 15 күнүгэр регистрацияламын нүмэра - ПИ №14-0238.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурачыл сэл, Карл Маркс уул, 26 "а". Телефоннарыт: редактор - 41-332, отделлар - 41-265, 41-358. E-mail: zagaloh@mail.ru

Сага олох
Автор суругар аһиллар саһаа редакция позициялар иһэнди саһа түбүгэр буулаһах. Сурулаһа иһиллар чыыһыгар кырдьаахтарыгар аһыттыһаһа автор тус бэйэтигэр суугар.